

บทคัดย่อ

โครงการ “การสร้างสรรค์ผลงานวาดเส้น: สืบสานความงดงามจากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเมืองเชียงคาน จังหวัดเลย” มีวัตถุประสงค์เพื่อบันทึกและถ่ายทอด สภาพแวดล้อม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมที่เมืองเชียงคานเพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ในรูปแบบของผลงาน ด้านศิลปะด้วยเทคนิควาดเส้น สะท้อนความงดงามในวิถีชีวิต อัตลักษณ์ของเมือง เชียงคาน และเพื่อใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและถ่ายทอด ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนในชุมชน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงสำรวจและกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยการสำรวจบันทึกภาพ สัมภาษณ์เชิงลึก ทำการนัดหมายกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม เพื่อจัดกิจกรรม ประกอบด้วย กลุ่มเด็กและเยาวชน อายุ 9 – 30 ปีจำนวน 62 คน กลุ่มวัยกลางคน อายุ 31 – 50 ปี จำนวน 63 คน และกลุ่มผู้สูงอายุ อายุ 51 – 85 ปี จำนวน 12 คน และไม่ทราบอายุ 4 คน กิจกรรมแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม ประกอบด้วย

กิจกรรมการ บั้มลายฝ่ามือ, การสะท้อนความรู้สึกในฐานะคนในชุมชน และการนำเสนอผลงานภายในกลุ่ม นำผลงานศิลปะดังกล่าวจัดแสดงนิทรรศการ ณ ลานสาธารณะบริเวณหน้าวัดท่าคก ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานจำนวน 2 ชุด โดยชุดแรกเป็นผลงานของ นางสาวศิริก้อย ชูตาทวี สวัสดิ์ จำนวน 20 ชิ้น ด้วยเทคนิค ปากกาดำบนกระดาษ/ผ้าใบ ผศ. ทิพนนท์ แยมมณีชัย จำนวน 10 ชิ้น ด้วยเทคนิค เกรยองบนผ้าใบ เนื่องจากฤดูกาลท่องเที่ยว มีปัจจัยเชิงบวก และปัจจัยเชิงลบ ในการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ของคนในชุมชน ทำให้มีผู้ร่วมกิจกรรมกลุ่มวัยทำงานจำกัด มีการกระจายกลุ่มตัวอย่างน้อยและหายาก แต่ในขณะเดียวกันก็มีโอกาสได้แสดงผลงานสร้างสรรค์ดังกล่าวต่อนักท่องเที่ยว และสร้างความมีส่วนร่วมโดยนักท่องเที่ยวสามารถแสดงความคิดเห็น ตลอดจนได้ซาบซึ้งกับผลงานศิลปะและความรู้สึกนึกคิดของชาวบ้านที่เป็นเจ้าของพื้นที่ ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการโดยเปลี่ยนบทบาทผู้ชมเป็นผู้สร้างสรรค์ และร่วมแสดงงานของตนเองได้ทันที อนาคตควรมีการติดต่อเจ้าของบ้านบางหลังที่ประสงค์จะอนุรักษ์อาคารเก่า เพื่อใช้ประโยชน์ต่อสาธารณะในการปรับปรุงเป็นพิพิธภัณฑ์ เพื่อจัดแสดงผลงานของคนในชุมชนแบบกึ่งถาวร หรืออาจมีนิทรรศการที่เกี่ยวข้องหมุนเวียนเข้ามาจัดร่วมด้วย ทั้งนี้ต้องมีการเวทีชุมชนและขอการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานรัฐในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

Abstract

Drawing: Art Creation of Inspiration and Impression from Historical and Aesthetic of Chaing Kan, Lei aim to record and transfer the unique context of nature, culture and the beautiful way of Chaing Kan life. These are leading to conserve the heritage cultural, historical stories and local wisdom in term of drawing art creation to reflect the Chaing Kan heritage. The creation art processes were applied as a tool to communicate and transfer the experience, thought and feeling of the people in the community. The survey research was conducted by walking through the community, dialogue with the villagers and recorded the photos, VDO at the same time. The participatory research was also applied with the three selected sample groups to organized them joining the three activities. The groups were divided into three categories; Child and youth group, 9-30 year old, Middle age group, 31-50 year old, and the elderly group, 51-85 year old which four of all wasn't known the age. The number of the three groups are 62, 63 and 12 respectively. The three activities were: Hand printing, Feeling reflection as a member of Chiang Kan, and Presenting each of their own performance. Their creation arts were shown in the exhibition in the public area in front of Wat Ta-Kog along the Khong river. There were two sets of creation arts from the two artists in this research, 20+1 pieces by Ms. Sirikoy Chutatawee sawas by using black-ink pen on paper and one another on canvas, and 10 pieces by Asst. Prof. Tippanet Yammaneechai by using grey-yong on canvas. During the research time was the touring season which was the negative effect to induce a limited numbers of the villagers to join the activities because most of them were very busy for income earning activities but this caused the positive effect at the same time to encourage the tourists to join the activities and showed the art works to public as well. The tourists had a chance to show their opinions and appreciated the villagers' feeling. This unexpected situation allowed the teams to adjust the process by changing the tourists' role from audiences to art creators and exhibited their performances at that time they finished their works. In the future the local government agencies should contact the old houses' owners who love to conserve for public utilization to renovate to be local museum for art works exhibition or invited rotating exhibition from outside the community which should be sponsored by the involve stakeholders.